

بسم الله

دانشگاه علوم پزشکی گیلان
دانشکده پرستاری مامایی شهید بهشتی رشت
دفتر توسعه آموزش پزشکی

(LOG BOOK)

ثبت عملکرد بالینی

کارآموزی در عرصه پرستاری بهداشت جامعه

گروه بهداشت

تابستان ۸۹

ضمن آرزوی موفقیت شما در طی دوره کارآموزی در عرصه پرستاری بهداشت جامعه امید است بتوانید نگرش اجتماعی بر اساس نیازهای واقعی بهداشتی درمانی جامعه و آشنایی با نحوه تامین این نیازها در قالب شبکه های بهداشتی درمانی و انگیزه و مهارت کافی برای حفظ و ارتقای سلامت از طریق ارائه مراقبتهای اولیه بهداشتی کسب نمایید .

نحوه اجرا :

۱- کارگاه آموزشی - توجیهی :

کارگاه آموزشی - توجیهی در شروع دوره به مدت ۵ روز در محل دانشکده برگزار می گردد. هدف از برگزاری کارگاه ، آشنایی دانشجویان با اهداف و مقررات کارآموزی پرستاری جامعه نگر ، تاریخچه و لزوم آموزش جامعه نگر و نیز مروری بر محتوای آموزشی موردنیاز (گردش آمار و اطلاعات در نظام شبکه ، بهداشت محیط ، بهداشت مدارس بهداشت روان ، بهداشت دهان و دندان ، تنظیم خانواده ، بهداشت مادر و کودک ، آموزش بهداشت ، مبارزه با بیماریها ، بازدید منزل ، نظام دارویی و معرفی آخرین برنامه ها و دستورالعمل های بهداشتی) می باشد . در پایان کارگاه آزمون کتبی برگزار می شود و معیار ورود دانشجویان به دوره کارآموزی کسب حداقل نمره ۱۲ می باشد .

❖ نمونه برنامه کارگاه ضمیمه می باشد.

۲- کارآموزی در خانه های بهداشت :

دوره کارآموزی در خانه بهداشت ۱۲ روز می باشد که برنامه های اجرایی آن به شرح زیر می باشد :

۱-۲) روز اول آشنایی با مرکز بهداشتی درمانی روستایی و شرح وظایف واحدهای مختلف آن که با همراهی اساتید صورت می گیرد و سپس دانشجویان در خانه های بهداشت تحت کارآموزی مستقر شده و با شرح وظایف بهورزان آشنا می گردند .

۲-۲) برنامه های آموزشی موظف دانشجویان در طول دوره به شرح زیر می باشد :

• شناسایی منطقه تحت پوشش خانه بهداشت از طریق جمع آموری اطلاعات دموگرافیک با استفاده از زیج حیاتی ، مشاهده و مصاحبه

• رسم کروکی خانه بهداشت و مشخصات آن

• بررسی نحوه ارتباط خانه بهداشت با سایر سطوح شبکه بهداشت و درمان شهرستان

• تعیین میزان جمعیت ، خانوار ، بعد خانوار و گروه های آسیب پذیر

• تعیین شاخص های بهداشتی شامل : مولید خام ، مرگ و میر خام ، مرگ و میر کودکان زیر یک سال ، مرگ و

میر کودکان زیر ۵ سال ، مرگ و میر زنان به دلیل عوارض بارداری و زایمان

• بررسی وضعیت بهداشتی منطقه تحت پوشش شامل : آب آشامیدنی ، دفع زباله و فضولات حیوانی ، فاضلاب ،

کشتارگاه ، غسالخانه ، حمام ، معابر عمومی ، مساجد و اماکن تهیه و توزیع و فروش مواد غذایی

• بررسی وضعیت اقتصادی - اجتماعی جمعیت تحت پوشش (نوع شغل ، میزان درآمد ، مذهب ، وضعیت

مهاجرت ، وسایل ارتباط جمعی ، تلفن ، پست ، سیستم حمل و نقل)

• مراقبت از کودکان تحت پوشش بر اساس دستورالعمل های بهداشتی

• مراقبت از زنان باردار تحت پوشش بر اساس دستورالعمل های بهداشتی

• ارائه خدمات تنظیم خانواده

• شناسایی حداقل یک خانواده آسیب پذیر و تعیین مشخصات و نوع مشکلات خانواده از طریق بررسی پرونده

برای اجرای بازدید منزل و ارائه برنامه ریزی جهت رفع مشکل از طریق فرایند پرستاری

• اجرای برنامه بهداشت مدارس در سه بعد شامل :

الف - ارزیابی بهداشت محیط مدرسه

ب- اجرای یک برنامه آموزش بهداشت برای دانش آموزان

ج- ارزیابی سطح سلامت دانش آموزان با انجام معاینات و تکمیل فرم های مربوطه

• اجرای برنامه آموزش بهداشت همگانی :

پس از تشخیص اولویت بهداشتی روستا و برنامه ریزی قبلی با دعوت گروهی از روستائیان در محل خانه بهداشت و یا سایر فیلدها (مانند مدرسه ، مسجد ، قهوه خانه) یک برنامه آموزش بهداشت همگانی ارائه و گزارش آن در فرم های مربوطه ثبت می شود .

• دهگردشی به منظور آشنایی با موقعیت روستا و بهداشت محیط روستا

• بازدید از اماکن عمومی در روستا و بررسی وضعیت بهداشتی آنها و ثبت نتایج در فرمهای مربوطه

• ارزیابی وضعیت بهداشت محیط در خانه های روستایی ، وضعیت آب آشامیدنی از طریق کلرسنجی و اندازه

گیری ید در نمک مصرفی خانوار

• بیماریابی در مورد بیماریهای واگیر (سل ، مالاریا ،...) و بیماریهای غیر واگیر (فشار خون بالا ، دیابت ،

اختلالات روانی ،...)

در پایان دانشجو موظف است گزارش کامل کارآموزی در فیلد روستایی را بصورت یک پروژه کامل بر اساس الگوی

راهنما و گزارش کارآموزی تدوین و در پایان دوره به صورت شفاهی ارائه نماید.

۳- کارآموزی در مراکز بهداشتی درمانی شهری :

دوره کارآموزی در مراکز بهداشتی درمانی و پایگاه های بهداشتی شهری ۸ روز می باشد و دانشجو در تمامی واحدهای بهداشت و تنظیم خانواده ، مراقبت از کودکان، مراقبتهای دوران بارداری و پس از زایمان و ایمن سازی ، بر اساس دستورالعمل ،مراقبتهای مربوطه را با نظارت اساتید اجرا می کنند.

طول دوره کارآموزی، ۸ روز می باشد . شما در طی این مدت به ارائه مراقبتهای بهداشتی اولیه (PHC) در سطح شهرمی پردازید .

۱.روز اول : آشنایی با طرح بالینی ، نحوه ارزشیابی ، آشنایی با پرسنل و شرح وظایف مرکز، گروه بندی دانشجویان

۲. واحد واکسیناسیون : ۲ روز

۳. واحد مادران باردار : ۱ روز

۴. واحد تنظیم خانواده : ۲ روز

۵. واحد کودک : ۲ روز

قوانین و مقررات آموزشی :

۱. ساعات کارآموزی در مراکز بهداشتی از ساعت ۷:۳۰ الی ۱۳:۳۰ می باشد.

۲. استفاده از یونیفرم مطابق مقررات دانشکده (استفاده از اتیکت ، روپوش سفید ، مقنعه و شلوار مشکی وکفش ساده ، عدم استفاده از شلوار جین) الزامی است.

۳. بهداشت فردی را رعایت نمایید (کوتاه نگهداشتن ناخن و عدم استفاده از زیور آلات)

۴. آراستگی و سادگی ظاهر و موازین اسلامی را در پوشش رعایت کنید

۴. اصول اخلاقی و شئونات اسلامی در برخورد با مددجویان و همراهان آنها ، همکاران ، کادر بهداشتی در مرکز بهداشت را رعایت نمایید

۵. خروج از مرکز بهداشتی تحت عناوینی مانند: پیگیری امور اداری ، شرکت در جلسه و فقط با کسب مجوز از استاد مربوطه میسر می باشد

۶. حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به کارآموزی الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در این واحد نباید از یک دهم مجموع ساعات آن واحد تجاوز کند.
۷. رعایت قوانین و مقررات آموزشی در مراکز بهداشتی، اشتیاق به یادگیری و حضور فعال در مباحث گروهی از مواردی است که در ارزشیابی لحاظ میشود.
۸. کلیه فعالیتهای یادگیری خود را بطور کامل در کارپوشه خود مکتوب نمایید و در پایان دوره کارآموزی به پیوست لاگ بوک به موقع تحویل دهید.

اصول کلی تکمیل log book :

۱. تمامی دانشجویان می بایست اطلاعات مربوط به تجربیات عملی خود را در قالب **log book** جمع آوری نمایند.
۲. هر دانشجو می بایست **log book** خود را شخصاً تکمیل کند.
۳. هر دانشجو موظف است کلیه اطلاعات ثبت شده در **log book** خود را به تفکیک به تایید استاد مربوطه برساند.
۴. توصیه می گردد دانشجویان **log book** خود را تمامی اوقات به همراه داشته باشند و اطلاعات را با نظم مشخص در آن ثبت کنند. این روش سبب کاهش موارد ثبت اطلاعات از طریق رجوع به حافظه که با خطا همراه است خواهد شد.
۵. تکمیل محل در نظر گرفته شده جهت تایید استاد در جدول **log book** بر عهده استادی که ناظر بر عمل بوده است می باشد.

معرفی منابع جهت مطالعه بیشتر

۱. دستورالعمل ها و کتابچه های راهنمای کارآموزی
۲. بوکلت چارت های مربوط به مراقبت از کودک سالم و مادر سالم
۳. راهنمای ایمنسازی (آخرین ویرایش)
۴. راهنمای تغذیه با شیر مادر و تغذیه تکمیلی
۵. دستورالعمل روشهای تنظیم خانواده (آخرین ویرایش)

واحدهای کارآموزی در مراکز بهداشت شهری

الف - واحد واکسیناسیون

ردیف	واکسیناسیون	تاریخ انجام	مهر و امضاء استاد
۱	کنترل و ثبت دمای یخچال نگهداری واکسن سه بار در روز		
۲	برقراری ارتباط مطلوب با مادر و کودک		
۳	کنترل کارت واکسن کودک به منظور مراجعه بموقع و ثبت تاریخ تلقیح و مراجعه بعدی		
۴	کنترل کارت واکسن جهت تعیین نوع واکسن		
۵	بررسی سلامت کودک قبل از انجام واکسیناسیون		
۶	ارزیابی اطلاعات مادر در مورد واکسنهای مورد نیاز کودک		
۷	کنترل واکسن مورد نظر از نظر نام ، تاریخ مصرف و رنگ		
۸	شستن دستها قبل از انجام واکسیناسیون		
۹	قرار دادن کودک در وضعیت مناسب در طول واکسیناسیون		
۱۰	دادن قطره خوراکی فلج اطفال به روش صحیح		
۱۱	انتخاب با دقت و صحیح محل تزریق واکسنهای مختلف		
۱۲	ایمنسازی زنان باردار و کودکان زیر ۷ سال با توجه به سابقه واکسیناسیون آنها		
۱۳	آموزش عوارض احتمالی و مراقبتهای لازم بعد از واکسیناسیون		

ب- واحد مراقبت از کودک

ردیف	مراقبت از کودک	تاریخ انجام	مهرو امضاء مربی
۱	برقراری ارتباط مطلوب با مادر و کودک		
۲	بررسی کارت و فرمهای مراقبتی کودک در پرونده خانوار		
۳	گذاشتن فرمهای مورد نیاز در پرونده خانوار در صورت مراجعه اول کودک		
۴	اندازه گیری صحیح وزن کودک صفر تا ۸ سال		
۵	اندازه گیری صحیح قد کودک صفر تا ۸ سال		
۶	اندازه گیری صحیح دور سر کودک صفر تا ۱۸ ماهه		
۷	رسم صحیح نمودار رشد کودک		
۸	بررسی و تفسیر وضعیت نمودار برای مادر		
۹	تشخیص کودکان دچار کندی رشد، توقف رشد، کاهش رشد		
۱۰	تشخیص موارد نیازمند به مراقبت ویژه و انجام اقدامات لازم		
۱۱	آموزش فواصل مراجعه کودک به همراه کودک		
۱۲	بررسی سیر تکاملی کودک با توجه به سن کودک		
۱۳	بررسی نحوه تغذیه شیرخوار (شیرمادر، شیرخشک و شیرگاو)		
۱۴	آموزش شروع بموقع تغذیه کمکی، نحوه تهیه و دادن به کودک		
۱۵	تجویز بموقع و به میزان صحیح مکملها (قطره آهن و مولتی ویتامین) و آموزشهای لازم آن		
۱۶	ارائه آموزشهای لازم در زمینه ترویج تغذیه با شیر مادر		
۱۷	توضیح نحوه نگهداری کودک در هنگام شیردهی (از طریق مشاهده شیردهی)		
۱۸	آموزش وضعیت صحیح مادر در هنگام شیردهی (درازکش، نشسته و غیره...)		
۱۹	ارائه آموزشهای لازم به مادر در صورت مشکلات پستانی		
۲۰	آموزش صحیح دوشیدن و ذخیره سازی شیر مادر		
۲۱	اصلاح باورهای غلط شیردهی مادر		
۲۲	ثبت اطلاعات کودک در فرم های مربوطه		
۲۳	تعیین مراجعه بعدی و ثبت آن در کارت کودک با توجه به سن و وضعیت رشد کودک		

ج- واحد مراقبت دوران بارداری

ردیف	مراقبت دوران بارداری	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
۱	برقراری ارتباط مطلوب با مادر باردار		
۲	تکمیل فرم مراقبت از مادر باردار در اولین مراجعه		
۳	تخمین تاریخ احتمالی زایمان مادر باردار		
۴	معرفی و ارجاع مادر باردار برای انجام آزمایشات روتین		
۵	اندازه گیری صحیح قد ، وزن و فشارخون مادر باردار		
۶	تعیین B.M.I مادر باردار		
۷	تجویز بموقع و به مقدار صحیح آهن ، اسید فولیک و مولتی ویتامین		
۸	آموزش برحسب نیاز و با توجه به سن حاملگی		
۹	بررسی مشکلات بهداشتی مادر از طریق مشاهده ، مصاحبه ، معاینه و نتایج آزمایشات		
۱۰	تعیین و اعلام نوبت مراجعه بعدی به مادر باردار		
۱۱	ارجاع مادر باردار جهت تزریق واکسن در صورت لزوم		

ردیف	مراقبت پس از زایمان	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
۱	بررسی علایم خطر فوری ، کنترل علایم حیاتی و عوارض و مشکلات شایع پس از زایمان بر اساس فرم های مربوطه		
۲	تعیین نوبت مراقبت بعدی		
۳	آموزش و توصیه های لازم پس از زایمان بر اساس فرم مربوطه		

د- تنظیم خانواده

ردیف	تنظیم خانواده	تاریخ انجام	مهرو امضاء مربی
۱	برقراری ارتباط مطلوب با مددجو		
۲	تشکیل پرونده برای مددجو		
۳	انجام مراقبتهای روتین (اندازه گیری وزن ، فشارخون و)		
۴	مشاوره جهت انتخاب یک روش مطمئن پیشگیری از حاملگی		
۵	آموزش نحوه استفاده از قرصهای پیشگیری از حاملگی		
۶	آموزش استفاده از آمپولهای تزریقی پیشگیری از حاملگی		
۷	آموزش استفاده از I.U.D		
۸	آموزش انجام توبکتومی و وازکتومی		
۹	آموزش نحوه استفاده از کاندوم برای پیشگیری از حاملگی		
۱۰	آموزش نحوه انجام خود آزمایی پستان		
۱۱	آموزش اهمیت انجام پاپ اسمیر و آمادگیهای لازم آن		
۱۲	آموزش عوارض احتمالی روشهای پیشگیری از حاملگی		
۱۳	ارجاع موارد مشکل دار		
۱۴	پیگیری موارد ارجاع داده شده		

پایان

وامدهای کارآموزی در فانه های بهداشت روستایی

الف - آموزش بهداشت همگانی

ردیف	آموزش بهداشت همگانی	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
۱	جمع آوری اطلاعات		
۲	تشخیص مشکل		
۳	تعیین مشکل دارای اولویت آموزشی و تحلیل آن		
۴	تعیین گروه هدف		
۵	تعیین اهداف آموزشی		
۶	تدوین استراتژی آموزشی (محتوا - روش - وسیله)		
۷	بررسی امکانات و تسهیلات و موانع آموزشی		
۸	زمان بندی برنامه		
۹	اجرای برنامه آموزشی		
۱۰	ارزشیابی و بازخورد		
۱۱	تهیه گزارش برنامه آموزشی		

ب - بهداشت محیط

ردیف	بهداشت محیط	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
۱	شناسایی ویژگیهای جغرافیایی و زیست محیطی و تهیه کروکی روستا		
۲	ارزیابی شاخص های بهداشت محیط روستا (آب - زباله - فاضلاب)		
۳	ارزیابی وضعیت بهداشت محیط خانوارهای روستایی		
۴	ارزیابی وضعیت بهداشتی اماکن عمومی و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی		
۵	آموزش نحوه سالم سازی آب آشامیدنی		
۶	ارزیابی و تحلیل مشکلات بهداشت محیط روستا		
۷	ارائه راهکارهای پیشنهادی برای بهبود وضعیت بهداشت محیط روستا		

ردیف	بهداشت مدرسه	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
الف) بررسی ساختمان مدرسه از نظر :			
۱	مناسب بودن محل مدرسه		
۲	مناسب بودن حیاط مدرسه		
۳	تناسب وسعت کلاسها با تعداد دانش آموزان		
۴	وضعیت تهویه کلاسها		
۵	وضعیت نورگیری کلاسها		
۶	سیستم گرمایی		
۷	تناسب تعداد طبقات ساختمان با مقطع تحصیلی		
۸	وضعیت ایمنی		
۹	وضعیت کف، سقف و دیوار های کلاس		
۱۰	وضعیت تابلوی کلاس		
۱۱	وضعیت میز و صندلی ها		
ب) بهداشت محیط مدرسه از نظر :			
۱۲	نظافت عمومی		
۱۳	آب آشامیدنی		
۱۴	وضعیت و تعداد توالت ها		
۱۵	وضعیت و تعداد دستشویی ها		
۱۶	وضعیت و تعداد آبخوری ها		
۱۷	وضعیت دفع زباله		
۱۸	وضعیت دفع فاضلاب		
۱۹	وضعیت بوفه مدرسه		
ج) بررسی وضعیت سلامت دانش آموزان :			
۲۰	بررسی تاریخچه سلامت (مانند تالاسمی، حالات آلرژیک، دیابت، بیماری روانی، سل، صرع، بیماری قلب و عروق، معلولیت جسمی، هپاتیت، هموفیلی و...)		
۲۱	بررسی وضعیت سلامت عمومی		
۲۲	پایش وزن و قد و ثبت در نمودار		
۲۳	تعیین نمایه توده بدنی و ثبت در نمودار		

۲۴	انجام معاینات دهان و دندان (بررسی از نظر پوسیدگی و تورم لثه)		
۲۵	معاینه ستون فقرات (کیفوز ، لوردوز ، اسکولیوز)		
۲۶	معاینه جهت تشخیص کمبودهای تغذیه ای (آنمی فقر آهن ، گواتر)		
۲۷	معاینه پوست ، مو و ناخن		
۲۸	سنجش بینایی		
۲۹	سنجش شنوایی		
۳۰	اختلالات روانی - رفتاری (ناخن جویدن ، لکنت زبان ، بی اختیاری ادرار ، افسردگی و گوشه گیری، پر خاشگری)		
۳۱	مشکلات تنفسی (گرفتگی بینی ، سرفه ، تنگی نفس ...)		
۳۲	وضعیت پوشاک (پاکیزگی ، تناسب با فصل ، اندازه)		
۳۳	ارجاع موارد مشکل دار		
(د) آموزش بهداشت در مدرسه			
۳۴	تعیین نیازهای آموزشی		
۳۵	تهیه محتوای آموزشی		
۳۶	ارائه آموزش بهداشت به دانش آموزان		
۳۷	تهیه رسانه های کمک آموزشی		

د - بهداشت حرفه ای

ردیف	بهداشت حرفه ای (بازدید از کارخانه)	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
۱	بررسی وضعیت محیط کار از نظر تهویه ، گرما ، سرما ،...		
۲	شناسایی مشکلات ومخاطرات حرفه ای		
۳	بررسی رعایت موازین بهداشتی در خط تولید		
۴	ارائه تدابیر لازم جهت حل مشکلات		
۵	ارائه گزارش کتبی بازدید از کارخانه		

ه - بازدید منزل

ردیف	بازدید از منزل	تاریخ انجام	مهر و امضاء مربی
۱	شناسایی یک خانواده آسیب پذیر از طریق بررسی پرونده و راهنمایی بهورز		
۲	آشنایی با خانواده مورد نظر و گرفتن وقت برای بازدید از منزل		
۳	انجام بررسی های لازم براساس فرایند پرستاری و با توجه به فرم بازدید منزل		
۴	تشخیص و فهرست مشکلات خانواده به طور صحیح		
۵	اولویت گذاری مشکلات تشخیص داده شده		
۶	برنامه ریزی برای مهم ترین مشکلات خانواده		
۷	اجرای برنامه مراقبتی در حد امکانات		
۸	دادن آموزش با توجه به وضعیت بهداشتی و نیاز خانوار		
۹	در صورت نیاز به پیگیری ، مشخص و گزارش نمودن موارد جهت بازدیدهای بعدی		